

POSTNÍ DOBA A PAŠIJE

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. (Fp 2,6–8)

510

1. Je - zu Kris - te, ště - drý kně - že,
s Ot - cem, s Duchem je - den Bo - že,
ště - drost tvá jest na - še zbo - ží
z tvé mi - lo - sti.

2. Ty jsi v světě bydlil s námi, / tvé tělo trpělo rány /
za nás, za hříšné křesťany / z tvé milosti.

3. Tys ráčil v nás přebývati, / chléb vezdejší chtěls náš
byti, / chtě nás tudy obživiti / z tvé milosti.

4. Ó tvá dobroto důstojná, / ó k nám milosti přehojná! /
Dáváš nám bohatství mnohá / z své milosti.

5. Dals krev z těla vycediti, / dáváš v užitku ji píti, /
chtě nás tudy obživiti / z své milosti.

6. Věrně se nám ve všem dáváš, / milostí k nám svou plápoláš, / sobě nás tak za vzácné máš, / z své milosti.
7. Ráčils nás sám zastoupiti, / život svůj pronaložiti, / tak věčnou smrt zahladiti / z své milosti.
8. Drazes jistě nás vykoupil, / pro nás mra, svou duši pustil, / a tak nám věrně posloužil / z své milosti.
9. Ó tvá milosti k nám silná, / ach běda, kdož tebe nedbá, / než jinam o milost běhá / z své slepoty.
10. Ó křesťané, z bludů vstaňme, / dary dobré nám poznejme, / k Synu Božímu chvátejme, / k té milosti.
11. Kriste pro nás umučěný, / zsinálý a zohavený, / nám vždy milý buď a ctěný / z své milosti.
12. Chvalme Ježíše milého, / pro nás zde potupeného, / život věčný máme z něho / z též milosti.
13. Jím zlého budem zbaveni, / ve všech ctnostech rozhojnění, / v život věčný uvedeni / z též milosti.
14. Budiž chvála Bohu, Otci / i Synu jeho též moci, / Duchu jeho rovné moci / z též milosti.
15. Jakož byla od věčnosti, / budiž na věky v radosti / mezi námi bez žalosti / z té milosti.

τ: Vyšebrodský sborník, 1410 / Jistebnický kancionál, c.1430 / Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979

м: Jistebnický kancionál, c.1430

511

1. Šel přes po - tok Ced - ron k ho - ře
 Kris - tus v mno - hé po - ko - ře,
 pře - šed jej, za - čal tesk - ni - ti
 a vrouc - ně se mo - dli - ti,
 zvo - lav: „Ot - če, u - slyš Sy - na,
 jdeť naň těž - ká ho - di - na.“

2. Pro nás prvě trpěl v noci / od zlé duchovní moci, /
 potom světská ruka ve dne / od jitra přes poledne /
 přeukrutně bičovala / i na kříži rozpjala.

3. Když jsme tak draze koupeni, / drahou mzdou
 vyplaceni, / nedávejme místa ďáblu, / raději Kristu Pánu. /
 Kriste, pro své svaté rány, / ó smiluj se nad námi.

4. Obrát nás k svému životu, / ať nehledíme k světu, /
 marnost jeho poznájíce, / k tobě se vždy blížíce. / Jej cele
 již opustíme, / k tobě se připojíme,

5. k tobě, pastýři věrnému / a biskupu věčnému, / neb tys
cesta všechněm jistá, / pravda jasná a čistá, / život pravý
našich duší, / jenž se nikdy neruší.

6. Pomoz nám v následování / i v každém utrpení, /
ať vděční jsme za spasení / a od ďábla zproštění, / ať se
tebe přidržíme, / v tvých šlépějích kráčíme,

7. abychom za tebou jdouce, / na tě vždycky hledíce, /
došli místa rozkošného, / utěšení věčného, / kde ty již
s Otcem kraluješ, / na věky víc neumřeš.

8. Jezu Kriste, jenž spasils nás, / na kříži umřev za nás, /
ó by ta krev, jež z tebe šla, / nám v naše srdce vešla, /
od hříchů nás očistila, / v tvé království přivedla.

T: podle Lukáše Pražského Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

M: *Pange lingua gloriosi corporis* / Roudnický žaltář, c.1390 /

Písně chval Božských, 1606

*Nebeský Otče,
od tebe pochází všechno dobré.
Dej, ať se obrátíme
a skrze dar tvé lásky
máme k sobě stále blíž.*

512

1. Kristus, příklad po-ko-ry, Pán náš mi-lo-sti-vý,
2. Neb hned, jak se na-ro-dil z Panny Syn člo-vě-ka,

Ot-ce své-ho Syn mi-lý a jed-no-ro-ze-ný,
v jeslič-ky jej vlo-ži-la je-ho mi-lá mat-ka

pro hří-šné-ho člo-vě-ka rá-čil bý-ti chu-dý
plénka-mi ob-vi-nu-la ja-ko dív-ka chu-dá;

a jsa od věč-nó - sti Bo-hu Ot-ci rov-ný.
tu se ho hned do - tkla nás hříšných po-ku-ta.

Ref. Chvalme Ot - ce — ne - be - ské - ho, že nám

Sy - na své-ho poslal, hříšným podob-né - ho.

3. Od nepřátel puzení, s matkou utíkáni, / před vlastními
skrývání pro naše spasení / ráčil jest podstoupiti, lidem
poddán býti, / jsa poslušen Otce až právě do smrti.

4. Od ďábla pokušení, od lidí hanění, / od přátel utrhaní,
od cizích rouhání / snášel, nikde nemaje své hlavě
sklonění, / Král nebeské slávy dán jest v pohanění. Ref.

5. Hlad, žízeň, horko, zimu, největší chudobu / přijal na se, člověka hříšného pokutu, / v potu tváře s bolestí i s pláčem pracuje / a věčného chleba synům dobýváje.

6. S pláčem ovcí hledaje, jež byla ztracena, / našel ji, v milosti vzal na svá ramena. / Dobrý pastýř pokrm svým věčný jest připravil, / když za ovce milé svou duši položil. *Ref.*

7. S křížem svým dobrovolně úzkou cestou se bral, / tak království věčného nám bránu otvíral. / Musil mnoho trpěti a tak v slávu vjíti, / neb mu nechtěl Otec pro nás odpustiti.

8. Dejž, ať můžem za tebou s svým křížem stačiti, / úzkou cestou vždy jdouce, tě následovati, / dábla se nebojíce, u víře skonati / a na věky šťastně s tebou kralovati. *Ref.*

t: Lukáš Pražský, [Písníčky], 1501 / Písně chval Božských, 1541 /

Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

m: *Stvořitel nebe, země* / Jistebnický kancionál, c.1430 / Kolínský kancionál, 1517 / Písně chval Božských, 1541 / Kancionál, to jest Sebrání spěvův, 1601

513

1. Ó všech - ni my ny - ní
kte - ré Bůh u - či - nil,

znej - me do - bro - di - ní,
jak zdáv - na za - slí - bil.

Zpí - vej - me a chval - me

Ot - ce ne - be - ské - ho,
 že z ve - li - ké mi - lo - sti
 se - slal Sy - na své - ho,

2. aby svou obětí lid sobě vykoupil, / který již byl mrtvý, když Adam přestoupil / mocného, věčného Pána příkázání. / My však obživeni jsme z jeho utýrání.
3. Bože na výsosti, rač nám strážcem býti, / v drahé své milosti srdce upevniti, / abychom skutečně vůli tvou činili, / v lásce tvé přebývali, tebou živi byli.
4. My k tobě voláme, uslyš naše hlasy, / srdečně žádáme, dej pokojné časy / věrnému, vděčnému lidu pokornému, / bychom chválu vzdávali tobě, Bohu svému.
5. Ó milosti Božská, račiž s námi býti, / všechna moc ďábelská musí odstoupiti / pro svého milého Syna zasloužení / zbav propasti pekelné všeho zatracení.
6. Dej dobré skončení, Pane náš Ježíši, / věčné utěšení své křesťanské říši, / v království radosti, kde svatí andělé / tobě chválu vzdávají, zpívají vesele.

т: Piesně chval Božských, 1541 / Kancionál, 1659 /

Rostislav Nechuta, Evangelický zpěvník, 1979

м: *Ezechielis porta clausa* / Jistebnický kancionál, c.1430 /

Piesně chval Božských, 1541

514

1. Lid - ské po - ko - le - ní,
hoř - ké u - mu - če - ní,
měj vždy v své pa - mě - ti
jež rá - čil tr - pě - ti
ten Be - rá - nek pře - ti - chý!
Za tvé těž - ké hří - chy
chtě - je sám za - pla - ti - ti a te - be
spa - si - ti, rá - čil se zma - ři - ti.

2. Jsa pravý Bůh věčný, / z nebe k nám sestoupil / pro nás,
lid všetečný, / aby nás vykoupil. / Tak člověka podobu /
v hříšníka způsobu / přijal na sebe pro tě, / poddán byl vši
psotě / v celém svém životě.

3. Muky trpět zvolil / a visel s hříšníky, / na kříži krev
prolil, / jsa Pán převeliký. / Jest počten se zločinci, / to pro
svou vinici, / snášel mnohá trápení, / také zlořečení, / pro
naše hřešení.

4. Ztrpěv mnohou bídu, / hojně nás ujistil, / že má lásku
k lidu, / jež krví očistil. / Ó láska převeliká! / Svátý za
hříšníka, / Pán za své bídné sluhy / platí smrti dluhy; /
ó drahé zásluhy!

5. Kdož by již zoufat chtěl / pro své hříchy, zlosti, /
aneb věřit nechtěl, / že má díl v milosti? / Když jen
v pravém pokání / hledá smilování, / hříchy bere
v ošklivost / a následuje ctnost, / šťastný jest na věčnost.

6. Aniž může kde být / tak veliká vina, / by ji nemohla
smýt / krev Božího Syna. / Ó nezoufej ničádný! / Již jest
přístup snadný / k nejmilejšímu Otcí / každé věrné ovci /
v Ježíši, přímluvci.

7. Pro Krista skrz víru / došli všichni svatí / s Bohem
Otcem míru, / to sluší všem znáti. / Žádný sám skrze
sebe / nepřišel do nebe, / než že v Krista věřili, / v víře
stáli byli, / Bohu se líbili.

8. On jest pravá oběť / a Bohu přemilá, / dána z nebe na
svět, / aby nás spasila. / Ó štedrá láska Boží, / dalas nám
své zboží, / nedej jím pohrdati, / jiného hledati, / nýbrž
v tě doufati.

9. Dejž hříchu slepotu / zcela opustiti, / k cestě
a k životu / právě přistoupiti. / Skrz Krista, Syna svého, /
přímluvce samého, / odpusť nám naše zlosti, / naplň svou
milostí, / přijmi do radosti!

†: Písně chval Božských, 1606 / Cithara sanctorum, 1636 /

Církevní zpěvník, 1884 / Evangelický zpěvník, 1979

†: *Ave, rubens rosa* / Kodex Franus, 1505 / Kirchengeseng, 1566

515

1. Náš pa - stýř, věr - ný Bo - ží Syn,
je pra - vým smír - cem lid - ských vin,

svou lá - skou ke stvo - ře - ní
v něm při - šlo vy - kou - pe - ní.

že ve chlé - vě se na - ro - dil,

měl k bíd - ným o to blí - že,

když ži - vot pro ně na - sa - dil

a dal se ce - stou kří - že.

2. Jde za námi, muž bolesti, / má tělo vysílené, /
jímž chrání před zlou mocností / své ovce rozptýlené. /
Kdo zváží všecku pohanu / a rány, které sklízí, /
když chystá naši záchranu, / k nám hoří láskou ryzí?

3. Já byl jsem ztracen, našel mě, / on, pokorný a tichý. /
Teď vím teprve o ceně, / jíž platil za mé hříchy. / Smrt za
mne Kristus podstoupil, / můj život patří jemu. / Chci za
ním kráčet ze všech sil, / čest vzdávat Pánu svému.

τ: Albrecht Pruský, Ein schoen new geistlich Lied, c.1560 / Bohuslav Vik,
Evangelický zpěvník, 1979 m: Claudin de Sermisy, Trente et quatre
chansons, 1528 / Choral-Buch, 1809 / Evangelický zpěvník, 1979

516

1. Pa - ma - tuj - me, všech - ni věr - ní,
 Sy - na Bo - ží - ho mu - če - ní,
 ža - lo - stí na - pl - ně - né.

2. To pro naše nepravosti, / pro hříchy a mnohé zlosti, /
 Adamem uvedené.
3. Ó kterak velmi ztrápený, / pro nás od Boha raněný, /
 byl také opuštěný!
4. On hříchy světa na se vzal / a svůj život za nás vydal, /
 byv sám vždycky bez viny.
5. Kdo nebude děkovati, / Pána svého milovati /
 v takovém potupení?
6. Pro hříšníky nevinného / a nad anděly svatého, /
 v nepravém odsouzení,
7. jenž pro hříchy lidu svého / trpěl tak mnoho hořkého, /
 bičován i uplván,
8. jehož s lotry křižovali, / všichni se jemu rouhali, /
 až jest i zamordován.
9. Ej nuž, milostivý Pane, / dej ať nám v srdcích zůstane /
 paměť tvého mučení.
10. Rač nám srdce zapáliti, / by tě vždy mohlo chváliti /
 pro také dobrodiní.
11. Tys na svět z nebe sestoupil, / bys služebníka
 vykoupil, / svou smrtí smrt zahladil,

12. skutky ďáblovy bys kazil / a nepřítelé porazil, /
všecky věci napravil.

13. Napravuj nás v své milosti, / zbav hříchů i každé
zlosti / pro drahé zasloužení.

14. Kriste, když budeme mřítí, / dej nám pro svou smrt
vejítí / do sboru andělského.

r: Písně chval Božských, 1541 / Písně duchovní evangelistské, 1615 / Evangelický
zpěvník, 1979 m: podle nápěvu *Kyrie O Deus Pater ingenite / Salve auctor nostrae
vite / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512 / Písně chval Božských, 1541*

517

1. Lásku Sy-na Bo-ží-ho, Pá-na Je-zu Kris-ta,
krá-le, kněze věč-né-ho ctě-te, srd-ce lid - ská!
Vel-mi nás za-mi-lo-val, be-ze vši lí-to - sti
za nás se o - bě - to - val
z pouhé své mi - lo - sti.

2. Soudce ustanovený, / kněz, král spravednosti, /
proroky osvědčený, / plný nevinnosti / soudu ráčil se
poddat / Bohem zřízenému, / dobrovolně se vydat /
člověku hříšnému.

3. Ohavnou smrt na se vzal, / svatým Bohem kletou, /
velikou pokutu dal / za hřích lidstva: krev svou, / když se
na kříž dal přibít; / ač je Pán všech pánů, / nechtěl z kříže
sestoupit / pro naši záchranu.

4. Tím sebe obětoval / věčný biskup svatý, / Otcí drahé
dary dal, / král náš přebohatý. / Čeho jen Otec žádal /
podle spravednosti, / ničeho nelitoval, / dal mu vše
v hojnosti.

5. Věřícím a přátelům, / kdož ho milovali, /
ano i nepřátelům, / kdož ho křížovali, / předešlým
i přítomným / tato milost divná / stala se, i potomním, /
láska nevýmluvná!

6. Kdo je s Kristem umrtven, / vírou s ním křížován, /
ten nebude odsouzen, / již mu život je dán. / Tu milost
mu zjednává / velké jméno Ježíš, / oběť vzácná a pravá, /
pro niž vstoupil na kříž.

7. Ó budiž tobě chvála, / králi, kněže věčný, / moc, čest,
jasnost i sláva, / Kriste umučení, / že jsi pro svou bolest
nám / spasení připravil / a všem země končinám / na něm
vírou dal díl.

8. Srdečně děkujeme / s velikou vděčností. / Ó dejž,
ať užíváme / s celou důvěrností / podle tvého zřízení /
tvé oběti vzácné / v chvále, v díkůčinění / za dar slávy
spásné.

т: Jan Augusta, Písně chval Božských, 1561 /
Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018
м: *Umučení našeho Pána* / Kolínský kancionál, 1517 /
Písně duchovní evanjelistské, 1564

518

1. Kris-te, jenž jsi smrt podstou - pil,
 a - bys z smr-ti nás vy - kou - pil,
 to my k tvé cti vy - zná - vá - me,
 z to - ho ti chvá - lu vzdá - vá - me.

2. Dej, ať chvály s vyznáními / nejsou jen slovy marnými, /
 ať s nadějí zemřít smíme, / v tobě život nacházíme.

3. Tos pro nás od Otce přijal, / v Duchu svatém nám
 daroval, / že moc hříchů v nás přemáháš, / na kříži se
 v oběť dáváš.

4. Bez té drahé účastnosti / nikdo nedojde milosti /
 ani hříchů odpuštění / podle tvého zaslíbení.

5. Ó neodnímej ji od nás, / než ať Duch tvůj přesvatý
 v nás / kazí zlost, vzdělá pobožnost, / s vírou lásku
 i spravednost.

6. Království své tak napravuj, / účastností svou v nás
 kraluj, / hřích aby víc nepanoval, / v těle našem moc
 pozbyval.

7. Tys život za nás položil, / aby hříšný v tobě ožil, /
 dej nám tak zde živu býti, / s tebou v nebi radost míti.

519

1. Ó hla - vo pl - ná trýz - ně,
ty zří - dlo Bo - ží příz - ně,
běd, ran i sou - že - ní,
z níž spá - sa pra - me - ní.
Ó hla - vo o - zdo - be - ná
ctí, slá - vou z vý - so - sti,
jak vel - ká stih - la změ - na
tě lid - skou hří - šno - stí.

2. Tvé břímě mé jsou hříchy / a já jsem zavinil, /
zač, Beránku ty tichý, / tak tvrdě trestáns byl. / Ježíši,
spásy zdroji, / své milosti mi přej / a pro tu lásku svoji /
mne za hřích netrestej.

3. Můj Pane, v tuto chvíli / dovol mi s tebou být, /
když mizí tvoje síly, / nechci tě opustit. / Až chladná smrt
tě zajme / a obestře tě tmou, / já chci tvé tělo, Pane, /
horoucně obejmout.

4. Vždyť jestliže v tvých ranách / se, hříšný, najít smím, /
pak ani v smrti branách / tu radost neztratím. /

V tvé smrti život přijmu / a krev tvá nevinná, / ta zahladí
mou vinu, / má spása jediná.

5. Mé díky přijmi vřelé, / nejdražší Příteli! / Má duše,
dokud v těle, / v tobě se veselí. / A když čas rozdělení /
i mně se přiblíží, / mým mocným potěšením / buď smrt
tvá na kříži.

6. Jak pevný štít mi zjev se / ve smrti hodině, / nechť
v tobě najde srdce / bezpečí jediné. / Když do tmy propadá
se, / ať tebe víra zří – / kdo tobě odevzdá se, / pokojně
zmírat smí.

τ: *Salve caput cruentatum* / Paul Gerhardt, Praxis Pietatis

Melica, 1656 / Josef Baštecký, Zpěvník žalmů a písní

duchovních, 1877 / Miloslav Hájek, Evangelický zpěvník, 1979

μ: Hans Leo Hassler, Lustgarten neuer deutscher Gesäng, 1601 /

Harmoniae Sacrae, 1613 / Fast allgemeines Evangelisch-Musicalisches

Liederbuch, 1730 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

520

1. Když v za-hra - dě Get-se-ma - ne
s Ot - cem svým roz-mlou - val,
škod - ný rád - ce, Ji - dáš zrád - ce,
o Mi - stra se smlou - val.

2. Mistra prodal – nelitoval / Učitele svého – /
a smluveným políbením / zradil nevinného.
3. Byl vladaři Pilátovi / k odsouzení vydán. /
Jakou křivdu ve svém lidu / trpěl nebeský Pán!
4. Tak ztrýzněný, zbičovaný, / vydán k posmívání. /
Všech králů Král korunován / postupně byl trním.
5. S křížem vyšel, k místu přišel, / kde měl smrt
podstoupit, / k vůli Otce chtěl do konce / ten hořký
kalich pít.

†: Adam Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647 /
Evangelický zpěvník (dodatek), 2000 / 2018 m: *Divadlo krvavé*, Adam
Václav Michna z Otradovic, Česká mariánská muzika, 1647

521

1. Je - ží - ši mi - lý, co jsi spáchal zlé - ho,
že vy-řkli or - tel hně - vu u - krut - né - ho?
Čím pro - vi - nil ses, v čem jen hle - dat
vi - nu tvých slov i či - nů?

2. V líce tě bijí, trnem korunují, / do tváře plijí, smíchem
potupují, / máš octem, žlučí tišit svoji žízeň, / zlou kříže
trýzeň.

3. V čem hledat důvod utrpení toho? / Hřích můj tě svírá,
dluhů mých je mnoho. / Ježíši, Pane, vina má tě tíží, /
na mém jsi kříži!

4. Jak předivné to rozhodnutí Soudce: / Hle, pastýř dobrý
trpí za své ovce, / Pán vyplácí sám spravedlivě dluhy /
za hříšné sluhy.

5. Tvá velká láska, pro niž konce není, / tvou vedla šlépěj
k cestě utrpení. / Já žil jak světák, hledal slasti klamné, /
tys trpěl za mne.

6. Ach, velký Králi, mocný od věčnosti, / jak pro tu věrnost
vyvýšit tě dosti? / Zda srdce lidské ví a může znáti, /
co v oběť dát ti?

7. Až při tvém trůnu na hlavu mi vstaví / tvá ruka, Pane,
korunu cti, slávy, / chválu a dík svůj, se vším tvorstva
zněním, / v píseň tvou změním!

t: Johann Heermann, *Devoti Musica Cordis*, 1630 / Vladimír Kučera,
Evangelický zpěvník, 1979 m: Guillaume Franc, *La Forme des
prieres et chantz*, 1545 / Johann Crüger, *Newes vollkömliches
Gesangbuch*, 1640 / Evangelisch-reformiertes Gesangbuch, 1998

522

1. Ó ze - mě, hled', tvá spá - sa,
tvůj ži - vot a tvá krá - sa
na kří - ži zha - sí - ná.

Ten Kní - že ve - leb - no - sti
však rá - ny, smích a zlo - sti
již ti - še od všech při - jí - má.

2. Kdo tě to krutě ztýral, / kdo se ti naposmíval, /
když bylo ti tak zle? / Vždyť hříchu neznáš špínu, /
zlou ani malou vinu, / jak my a naše děti zde!

3. To já a moje činy, / mé zrady a mé viny / jsou příčinou
tvých běd. / Jak písku, který leží / u moře na pobřeží, /
i mých je hříchů bezpočet.

4. Co mohu dát ti, Pane? / Jen cáry roztrhané, /
můj život – stálý hlad. / Však jedno sevřu pevně: / tvou
lásku, která ve mně / chce všechno světlem rozeplát.

τ: Paul Gerhardt, Praxis Pietatis Melica, 1653 /

Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

м: Innsbruck, *ich muss dich lassen* / Heinrich Isaac / Ein außzug [...]

Teutscher Liedlein, 1539 / Ein ander new Opus Geistlicher

Deutscher Lieder, 1605 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

523

1. Pa - ne, ty jsi ho - den chvá - ly,
Te - be za mne rá - ny pá - lí,

chci ti zpí - vat ze všech sil.
za to, co já za - vi - nil.

Z du - še mi - zí sta - rá tíž,

když se ke mně při - blí - žíš;

lid - skou kři - žo - va - ný zlo - stí

po mně tou - žíš v mé níz - ko - sti.

2. Uzdrav mě, ó Dárce zdraví, / když jsem sláb
a v trápení. / Bolest zaplaš, pokoj pravý / dej co jisté
znamení, / že nemusím s novým dnem / zůstat starým
Adamem. / Tvá krev, která pro mne tekla, / z každého mě
vyrve pekla.

3. Vtiskni mi své lásky dílo / do srdce i do mysli, /
aby stále vzácné bylo, / na co nevděk nemyslí. /
Tys největší, co jen znám, / bez tebe je všechno klam. /
U tvých nohou vidím znova, / kde je láska opravdová.

4. Vírou držet se tě, Pane, / to je nejlepší, co znám, /
milost tvá ať se mi stane, / k tobě ruce pozvedám. /

K tobě, který z kříže teď, / dáváš i mně odpověď: /
„Znám tvé žaly, v pokoji jdi. / Tvoje hříchy odpouštím ti.“

t: *Salve mundi salutare* / Paul Gerhardt, Praxis Pietatis
Melica, 1653 / Luděk Rejchrt, Evangelický zpěvník, 1979
m: Johann Balthasar König, Harmonischer Lieder-Schatz, 1738

524

1. Moc - ný kříž tvůj, Je - zu mi - lý,
vše - mu svě - tu vé - vo - dí
svět - lem lá - sky, kte - ré sí - lí.
Mi - zí sou - mrak, pr - chá stín.

2. Tvoje drahé slovo mluví / o tom, co jsi vytrpěl, / abych
našel život pravý, / pomoc, spásu v tobě měl.

3. Ty znáš, Pane, moje břímě, / s kterým vzadu
klopýtám. / Když mě zvedáš, těšíš-li mě, / nebudu již
nikdy sám.

4. Ať jsem sklíčen, nebo plesám, / vím, že tys mě povolal, /
že mě zkoušíš, že mě káráš, / abych se ti cele dal.

5. Tvůj kříž mocný, Jezu drahý, / všemu lidstvu vévodí. /
Oslavený přijdeš záhy, / svět se brzy obrodí.

t: Ruben Saillens, Louange et prière, 1938 / Bohuslav Vik, Evangelický zpěvník, 1979
m: Musicalisches Gesang-Buch, 1736

525

1. Ne - vin - nost pře - mi - lá,
Za ko - ho u - mí - ráš,
co jsi u - či - ni - la?
čí to vi - nu smý - váš?
Tak mi - lost - ně, ač ža - lost - ně,
za ko - ho u - mí - ráš,
čí to vi - nu smý - váš?

2. Umírá bez viny / Syn Boží jediný, / na kříži rozpjatý, /
Pán tvůj tichý, svatý. / Pro tvé zlosti, / nepravosti, / umírá
bez viny / Syn Boží jediný.

3. Křesťane, polituj / bezbožný život svůj! / Za hříšné své
sluhy / Pán, hle, platí dluhy. / Opusť zlosti, / nepravosti /
pro Páně mučení / a pro své spasení.

4. Již Boha nehněvej, / krve nevylévej / přítele drahého, /
Pána milostného, / svojí zlostí, / nepravostí! / Naprav se
v své pýše / pro Krista Ježíše!

ř: Ruční kancionálík, 1749 / Harfa, 1915 / Evangelický zpěvník, 1979

m: 18. století / Harfa, 1915 / 2018

526

1. Tvůj kříž mi zá - ří v tem - no - tách,
 tvé dí - lo, jež jsi do - ko - nal,
 své srd - ce kla - du na tvůj práh
 a nemám nic, co bych ti dal.

2. Pod křížem leží viny mé / i svět, kterýs tak miloval, /
 že v oběť lásky nezměrné / jsi všechno Otci odevzdal.

3. Když nemám nic, co bych ti dal, / než život láskou
 chudobný, / mé srdce zvedni v písni chval, / buď věrnou
 láskou přítomný.

τ: Slavie Radechovská, Evangelický zpěvník (dodatek), 2000

м: William Batchelder Bradbury, The Shawm, 1853

527

1. Zas Pá - na kři - žu - jou, žádnej
z nás si nechce spá - lit dlaň svou. Zas
Pá - na kři - žu - jou, žád - nej
z nás si ne - chce spá - lit dlaň svou. Nechá -
- pou, nechá - pou, nechá - pou.

2. |: Kámen přivalujou, / žádnou moc už nechtěj znát nad
tou svou :| krutou hrou, krutou hrou, / krutou hrou.

3. |: Na pár trámů přibijou / svýho Krále, s ním i naději
svou. :| Čeká soud, čeká soud, / čeká soud.

4. |: Zas Pána křižujou, / žádnej z nás si nechce spálit dlaň
svou. :| Nechá pou, nechá pou, / nechá pou.

τ: Miloslav Esterle, Svítá, 1992

m: *He Never Said a Mumblyin' Word (Crucifixion)*, nápěv amerického
spirituálu / *The Book of American Negro Spirituals*, 1925 /
The Presbyterian Hymnal, 1990 / 2018

528

1. Byl jsi tam, když byl kři-žo-ván můj Pán,

byl jsi tam, když byl křižován můj Pán?

Ref. Ne-za-po-meň na tu chví-li, když ho všichni

o - pu - sti - li. Byl jsi tam, když byl

kři - žo - ván můj Pán?

2. |: Byl jsi tam, když bděl v Getsemane sám? :| Ref.

3. |: Byl jsi tam, když byl Petrem zapírán? :| Ref.

4. |: Byl jsi tam, když byl Ježíš bičován? :| Ref.

5. |: Byl jsi tam, když klesal pod tíhou ran? :| Ref.

6. |: Byl jsi tam, když na kříži skonal Pán? :| Ref.

7. |: Byl jsi tam, když byl křižován můj Pán? :| Ref.

т: Old Plantation Hymns, 1899 / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992
 м: Were You There, nápěv amerického spirituálu / Old Plantation Hymns, 1899 /
 Great Revival Hymns, 1911 / Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / 2018

529

1. Na os-lát-ku malém vjíž - dí Král krá - lů,
ce - lý Je - ru - za - lém zná je - ho slá - vu:
Ref. „Hosa-na, ho-sa-na, Po-žeh-naný, jenž přichá-zí
ve jmé - nu Pá - ně!“ ve jménu Pá - ně!“

2. Na oslátku malém k městu se blíží, / celý Jeruzalém už jej vyhlíží: *Ref.*

3. Na oslátku malém na kříž se dívá. / Mlčí Jeruzalém, však víra zpívá: *Ref.*

r: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991

m: Luděk Rejchrt, Zpívejte s námi, 1991

530

1. Nemůže-te a-ni chvíli se mnou bdít?
Na-stá-vá čas, kdy pa-stý-ře budou bít.

Pad - ne strach a při - jde zra - da,
 roz - prch - nou se ov - ce stá - da,
 vče - ra k vše - mu od - ho - dla - ní
 stáh - nou se dnes do ú - stra - ní.
 Ne - mů - že - te chví - li se mnou bdít?

2. Nemůžete ani chvíli se mnou bdít? / Nastává čas,
 kdy pastýře budou bít. / Tíseň svírá, úzkost drtí, duše
 smutná je až k smrti. / Kdo krev a pot z čela setře, Jakube
 a Jene, Petře? / Nemůžete chvíli se mnou bdít?

3. Nemůžete ani chvíli se mnou bdít? / Nastává čas,
 kdy pastýře budou bít. / Co je pravda, co je jisté? Svědomí
 i ruce čisté – / zatím pravdu zkrvavenou ulicí za město
 ženou. / Nemůžete chvíli se mnou bdít?

4. Nemůžete ani chvíli se mnou bdít? / Nastává čas,
 kdy pastýře budou bít. / Teče krev a zejí rány, Syn člověka
 zbičován / jak beránek na smrt veden k oběti za všechny
 jeden. / Nemůžete chvíli se mnou bdít?

τ: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svítá, 1992

μ: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

531

Ref. Proč jen ml-číš, Pa - ne, když zloba

lid-ská ži - vot ma - ří? Proč se

ne-za - sta - ne prav-dy tvá moc?

1. Když tě ja - ko lo - tra za - tý - ka - lí,

mohs je o své sí - le přesvěd - čit,

Petra v dlani meč teď přímo pá - lí,

a přeces mu za - ká - zal se být. Ref.

2. Zakusils, Pane, nelidská muka, / když ti dŮtky záda
rozbily, / zakusils, co umí lidská ruka, / když člověka
pravda rozčílí. Ref.

3. Poznals, Pane, co je přízeň davu, / v této chvíli žádá
život tvůj, / když ti včera provolával slávu, / pro změnu
dnes křičí: „Ukřižuj.“ Ref.

4. Dnes jako dřív nad světem kříž stojí, / na tom kříži
umírat tě zřím / a odpověď na otázku svoji / z tvé zsinalé
tváře vyčíst smím. Ref.

τ: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4] / Svitá, 1992

μ: Miloš Rejchrt, Nová píseň, [1983/4]

*Pane,
ty víš, kdo jsem za všemi svými maskami.
Před tebou se neschovám.
Ty rozumíš mým myšlenkám i pocitům,
které před druhými skrývám.
Ty víš, kde jsem a co dělám.
Tvá láska mě přijala, ještě než jsem se poprvé nadechl.
Zase je čas k modlitbám a půstu.
Připravuji své tělo se vším, co k němu patří.
U tebe, Bože, je všechno, co je nutné k životu.
Uč mě tomu, prosím.
Dej mi, prosím, odvahu, novou sílu, dej mi růst.*

532

1. Na pou-šti ži - vo - tu vy-prah-lých
zá - ro-dek na - dě - je roz-kvé - tá,
ob - klí - čen sty srd - cí ka-men-ných,
ne - be - ská mi - lost je v něm u - kry - tá.
Ne-má vzhled dů - stoj - ný, bo - lest-mi sti - že - ný,
kde-kdo si za - kry - je před ním svou tvář.
Po - ní - žen, po - ko - řen, od-sou-zen, po - pra-ven,
zá - stu - py o - po - vr - žen.

2. Našimi bolestmi obtěžkán / svobodně vykročil smrti
vstříc, / napospas hříchu je ponechán, / postižen je místo
nás nevěrných. / Trestání vybral si, pokoj tím přináší, /

jizvami jeho jsme uzdraveni. / Za naši nepravost, za naši
prchlivost, / umírá spravedlivý.

3. V pustině spálené žárem zla / na kříži těžkou pouť
dokončil, / potupným výsměchem bičován, / a přece zlého
se nedopustil. / Svůj život odevzdal, nám ho tím daroval. /
Svou krví přináší odpuštění. / Beránek obětní, Boží Syn
poslušný / nás činí svobodnými.

T: Kateřina Křivohlavá

M: Pavel Křivohlavý

*Pane Ježíši Kriste,
nauč nás soustředit se na tvou cestu
a nezabývat se malichernými nebo nadbytečnými problémy.
Pomoz nám modlit se,
odpoutat se od toho, co nás svazuje a tak odvádí od tebe.
Chraň nás od nepravé zbožnosti,
spočívající v pouhých slovech nebo bezduché aktivitě.
Naplnň nás vírou, láskou, ochotou ke službě a také nadějí.*

